

Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūra

Duntes iela 12/22, Rīga, LV-1005

E-veselības integrācijas platforma. Iepirkuma dokumentācija

1. PIELIKUMS TEHNISKĀ SPECIFIKĀCIJA

IV SĒJUMS

BIZNESA PROCESU APRAKSTS

VERSIJA 0.1

MELNRAKSTS

DOKUMENTA KODS: IP.PRO.1.TS.4.BPA.0.1

Rīga, 2007-2008

Saskaņā ar 2007.gada 09.oktobra līguma „E-veselības sistēmu sadarbības platformas (integrācijas risinājuma) koncepcijas izstrāde, semantiskās platformas koncepcijas izstrāde” starp VSMTVA un SIA „AA Projekts” 4.1. punkta noteikumiem, Izpildītājs nodod Pasūtītājam visas autora mantiskās tiesības (Autortiesību likuma 15.panta 1.daļa) līdz ar Koncepcijas nodošanas – pieņemšanas akta parakstīšanu.

Ņemot vērā nepieciešamo dokumenta saskaņošanu, SIA „AA Projekts” atļauj VSMTVA līdz autortiesību nodošanas brīdim nodot šo dokumenta melnrakstu Veselības Ministrijai un Veselības Ministrijas pakļautības un pārraudzības iestādēm bez papildus saskaņošanas ar SIA „AA Projekts” un šāda dokumenta nodošana saskaņošanai netiks uzskatīta par SIA „AA Projekts” personisko un mantisko autortiesību aizskārumu.

Izņemot augstāk minētos gadījumus, nevienu daļu no šī dokumenta, neatkarīgi no izmantotajiem līdzekļiem, nedrīkst reproducēt ar jebkādiem mehāniskiem, fotogrāfiskiem vai elektroniskiem līdzekļiem, pārraidīt, pārrakstīt, uzglabāt elektroniska dokumenta veidā, pilnībā vai daļēji iekļaut datu bāzēs vai tulkot kādā citā valodā vai arī kopēt jebkādā citā veidā publiskai vai privātai izmantošanai, izņemot augstāk minētos gadījumus, bez iepriekš saņemtas SIA “AA projekts” rakstiskas atļaujas. Jebkura nesaskaņota dokumenta kopēšana, izmaiņa vai modificēšana bez SIA „AA Projekts” piekrišanas var izsaukt krimināltiesisku vai civiltiesisku atbildību.

© Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūra, 2007-2008. Visas tiesības aizsargātas.

Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūra,
Duntes iela 12/22, Rīga, LV-1005

© SIA “AA projekts”, 2007-2008. Visas tiesības aizsargātas. Autortiesības uz darbu tiek nodotas VSMTVA pēc darbu nodošanas – pieņemšanas akta parakstīšanas.

SIA “AA projekts”
Dzirnavu iela 72-2, Rīga, LV-1010

SATURS

SATURS	3
INFORMĀCIJA PAR ŠO DOKUMENTU	4
1. IEVADS	5
1.1. DOKUMENTA MĒRKIS.....	5
1.2. SAISTĪTIE DOKUMENTI.....	5
2. PĀRSKATS	7
3. BIZNESA PROCESU APRAKSTS	8
3.1. BIZNESA PROCESS – 01: PAKALPOJUMA (SERVISA) IZVEIDOŠANA.....	8
<i>Darbojošās lomas</i>	9
<i>Procesa uzsākšanas nosacījumi</i>	9
<i>Procesa norise</i>	9
3.2. BIZNESA PROCESS – 02: PAKALPOJUMA (SERVISA) LIETOTĀJA (KLIENTA) REGISTRĒŠANA	13
<i>Darbojošās lomas</i>	14
<i>Procesa uzsākšanas nosacījumi</i>	14
<i>Procesa norise</i>	14
3.3. BIZNESA PROCESS – 03: PAKALPOJUMA (SERVISA) LIETOTĀJA (KLIENTA) DEREGISTRĒŠANA	17
<i>Darbojošās lomas</i>	18
<i>Procesa uzsākšanas nosacījumi</i>	18
<i>Procesa norise</i>	18
3.4. BIZNESA PROCESS – 04: PAKALPOJUMA (SERVISA) PĀRTRAUKŠANA.....	20
<i>Darbojošās lomas</i>	21
<i>Procesa uzsākšanas nosacījumi</i>	21
<i>Procesa norise</i>	21

INFORMĀCIJA PAR ŠO DOKUMENTU

PĀRSKATS PAR DOKUMENTA VERIJĀM

VERSIJA	STATUSS	DATUMS	AUTORS(I)	KOMENTĀRI
0.1	Melnraksts	03.03.2008	Mārtiņš Šitcs,	Izveidota dokumenta sākotnējā versija. Dokuments sagatavots caurskatīšanai.
0.2	Tirraksts saskaņošanai	31.03.2008	Larisa Naumova	Mainīts dokumenta statuss

IZSKATĪŠANA

VĀRDS	AMATS	PARAKSTS
Egils Lavendelis	VSMTVA direktors	
Zita Altenburga	VSMTVA direktora vietniece attīstības jautājumos	
Margreta Baltgalve	VSMTVA IT departamenta direktore	
Dita Gabaliņa	Projekta vadītāja, SIA "AA Projekts"	

DOKUMENTA IZPLATĪŠANA

Vārds	Amats
Margreta Baltgalve	VSMTVA IT departamenta direktore
Līga Strazdiņa	VSMTVA e-veselības projekta asistente
Jana Lepiksone	VSMTVA reģistru pārraudzības departamenta direktore
Andis Sarkans	VSMTVA direktora padomnieks IT jautājumos

1. IEVADS

1.1. Dokumenta mērķis

Šis dokuments ir izstrādāts saskaņā ar 2007.gada 09.oktobra līguma „E-veselības sistēmu sadarbības platformas (integrācijas risinājuma) koncepcijas izstrāde, semantiskās platformas koncepcijas izstrāde” starp Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūru un SIA “AA Projekts”.

Dokuments satur apkopojumu par E-veselības integrācijas platformas (turpmāk tekstā IP) biznesa procesiem, kas attiecas uz sistēmu integrāciju vai integrācijas procesu pārvaldību.

Šis dokuments ir paredzēts sekojošu projekta dokumentu sagatavošanai, verificācijai un realizācijas kontrolei:

- IP darbināšanas procesu plānošanai un ieviešanai;
- Sistēmas izstrādes tehnisko piedāvājumu sagatavošanai un izvērtēšanai iepirkuma procesā;
- Programmatūras prasību specifikācijas un detalizētā projektējuma verificācijai sistēmas ieviešanas laikā.

Dokuments ir paredzēts sekojošām lietotāju grupām:

- **VSMTVA augstākajai vadībai**, lai pamatotu nepieciešamos resursus un realizējamus pasākumus projekta inicializācijas stadijā;
- **VSMTVA iepirkuma komisijai**, lai izvērtētu pretendentu tehniskos piedāvājumus;
- **VSMTVA projekta vadītājam**, lai plānotu informācijas sistēmas ieviešanu un darbināšanu, verificētu projekta realizācijas plānu un tam pakārtotos plānus, kontrolētu projekta norisi un nodevumu kvalitāti;
- **Sistēmu analītiķiem**, lai sagatavotu un verificētu detalizēto programmatūras projektējumu un programmatūras prasību specifikāciju.

1.2. Saistītie dokumenti

Šis dokuments ir izmantojams kopā ar sekojošiem projekta dokumentiem:

- Elektroniskās veselības kartes informācijas sistēma un integrācijas platforma.
Saīsinājumu un definīciju vārdnīca
Dokumenta kods: **EVKIP.DIC**
- E-veselības integrācijas platforma. Iepirkuma dokumentācija.
Nolikums
Dokumenta kods: **IP.PRO.RFP**
- E-veselības integrācijas platforma. Iepirkuma dokumentācija.
Pielikums Nr.1. Tehniskā specifikācija
I Sējums. Darba uzdevums
Dokumenta kods: **IP.PRO.1.TS.1.DU**
- E-veselības integrācijas platforma. Iepirkuma dokumentācija.
Pielikums Nr.1. Tehniskā specifikācija
II Sējums. Sistēmas arhitektūra un darbības koncepcijas apraksts
Dokumenta kods: **IP.PRO.1.TS.2.SDK**

- E-veselības integrācijas platforma. Iepirkuma dokumentācija.
Pielikums Nr.1. Tehniskā specifikācija
III Sējums. Programmatūras prasību specifikācija.
Dokumenta kods: **IP.PRO.1.TS.3.PPS**

- E-veselības integrācijas platforma.
Pieņēmumi, atkarības un riski.
Dokumenta kods: **IP.XXX.PAR**

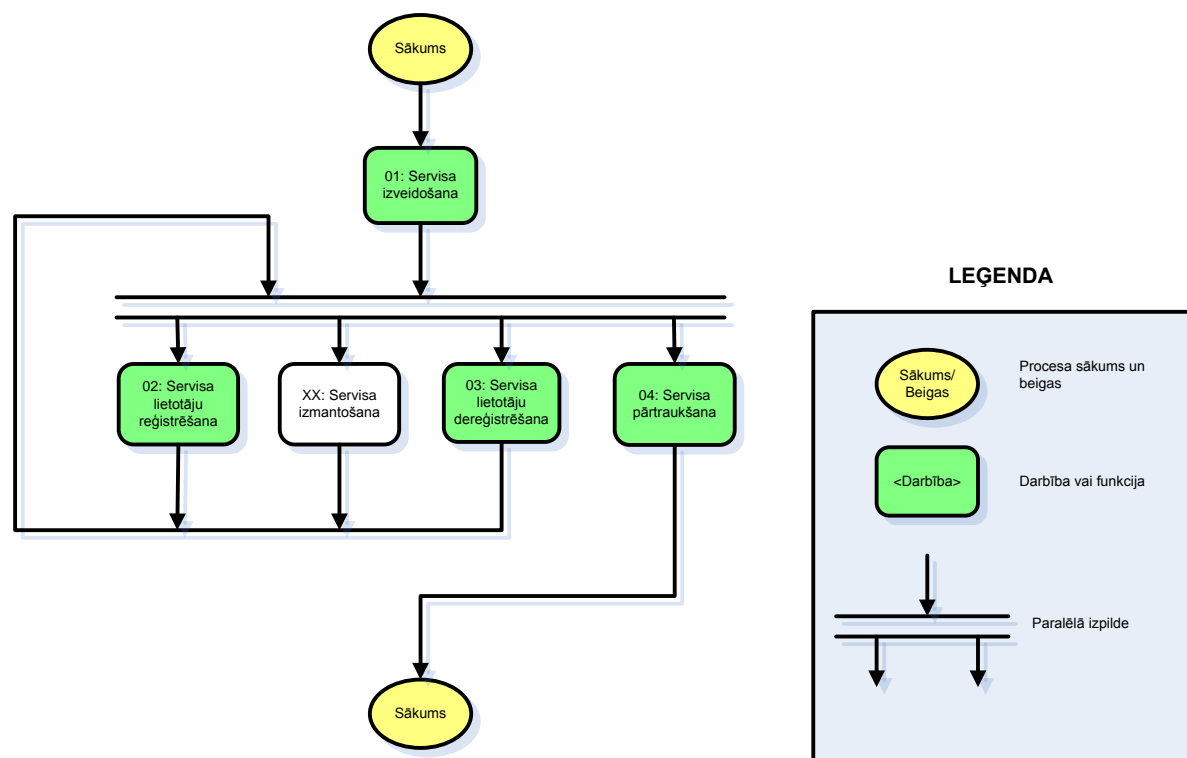
2. PĀRSKATS

Galvenie E-veselības integrācijas platformas biznesa procesi procesiem, kas attiecas uz sistēmu integrāciju vai integrācijas procesu pārvaldību ir:

- 01: Pakalpojuma (servisa)¹ izveidošana;
- 02: Pakalpojuma (servisa) lietotāja (klienta) reģistrēšana;
- 03: Pakalpojums (servisa) lietotāja (klienta) dereģistrēšana;
- 04: Pakalpojuma (servisa) pārtraukšana.

Aprakstītie procesi pilnībā noklāj servisa dzīves ciklu- izveidošanu, lietošanu un pārtraukšanu. Izveidojot servisu, tā īpašnieks nodrošina servisa izstrādi, testēšanu, savienošanu ar integrācijas vidi un tālāko ekspluatāciju (1. process). Pēc servisa izveidošanas servisu var uzsākt izmantot tā lietotāji atbilstoši servisa lietotāja reģistrēšanas procedūrai (2 process). Servisa sniegšanu var pārtraukt, dereģistrējot atsevišķu lietotāju (3. process), vai arī pilnībā apturot servisa darbību (4. process).

E-veselības integrācijas platformas biznesa procesu savstarpējās sakarības un servisa dzīves ciklu attēlo sekojoša diagramma:

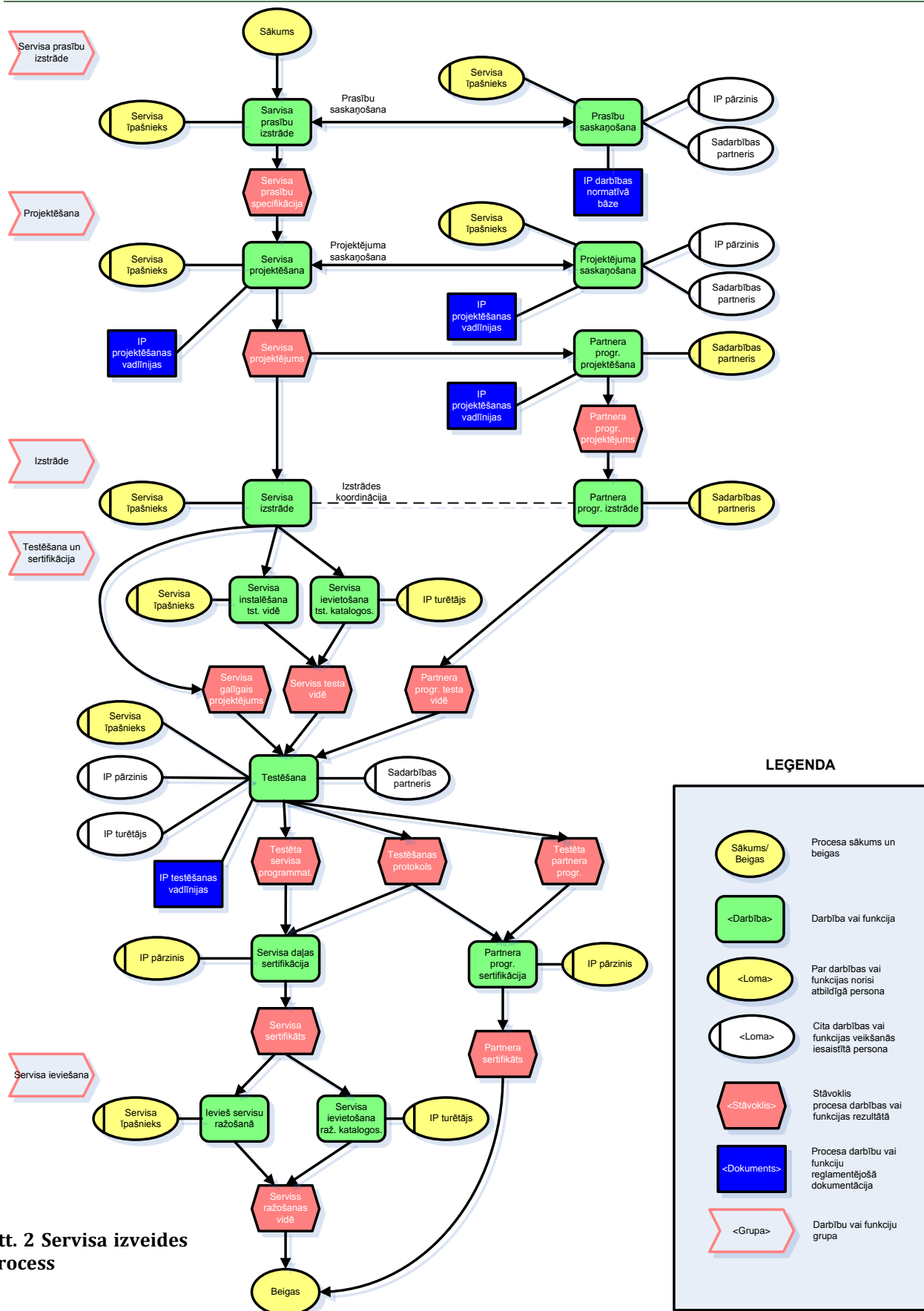

Att. 1 E-veselības integrācijas platformas biznesa procesi

¹ Šajā dokumentā vārdi 'pakalpojums' un 'serviss' kā arī 'lietotājs' un 'klients' ir lietoti kā sinonīmi.

3. BIZNESA PROCESU APRAKSTS

3.1. Biznesa process – 01: Pakalpojuma (Servisa) izveidošana

Att. 2 Servisa izveides process

Darbojošās lomas

Loma	Raksturojums	Funkcijas un atbildība procesa ietvaros
1. Servisa īpašnieks	Persona, kas vēlas sniegt citām personām elektronisku pakalpojumu, izmantojot IP, piemēram, laboratorija, aptieka, Veselības ministrijas pakļautībā esoša institūcija u.c.	<ul style="list-style-type: none"> • Vada servisa izveides projektu. • Veic servisa projektēšanu, izstrādi, ieviešanu un darbināšanu. • Veic servisa testēšanu. • Uztur servisa testēšanas un darbināšanas vidi.
2. Sadarbības partneris(i)	Citas servisa ieviešanā un lietošanā ieinteresētās personas, piemēram: <ul style="list-style-type: none"> - servisa potenciālie lietotāji; - programmatūras izstrādātāji, kas piegādās programmatūru servisa lietotājiem - apakšservisu īpašnieki 	<ul style="list-style-type: none"> • Saskaņo servisa specifikāciju un projektējumu. • Nodrošina programmatūras izstrādi un/vai darbināšanu, kas sadarbosies ar izstrādājamo servisu. • Uztur partnera programmatūras testēšanas vidi. • Piedalās servisa testēšanā.
3. IP pārzinis	Valsts institūcija, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā organizē un vada IP informācijas sistēmas darbību.	<ul style="list-style-type: none"> • Uzrauga IP darbības un servisu izstrādes kvalitātei. • Uzaicina sadarbības partnerus kopīgai rīcībai servisa izstrādes procesā. • Saskaņo servisa specifikāciju un projektējumu. • Nepieciešamības gadījumā piedalās servisa testēšanā.
3. IP turētājs	IP sistēmas pārzinis vai tā pilnvarota institūcija, kas uztur šīs sistēmas informācijas un tehnisko resursu funkcionalitāti un nodrošina informācijas apriti.	<ul style="list-style-type: none"> • Uztur IP testēšanas un ražošanas vides. • Veic servisu publicēšanu IP katalogos. • Piedalās servisa testēšanā.

Procesa uzsākšanas nosacījumi

Procesu inicializē servisa īpašnieks, pamatojoties uz biznesa vajadzību vai arī, balstoties uz normatīvā akta deleģējumu.

Procesa norise

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
1. Servisa prasību izstrāde	Servisa īpašnieks izstrādā servisa prasību specifikāciju. Servisa prasību specifikācijas sagatavošanas gaitā tiek apzināti iespējamie sadarbības partneri. IP pārzinis uzaicina sadarbības partnerus iesaistīties servisa izstrādē. Servisa izstrādei tiek izveidota darba grupa, kas sastāv no visām procesā iesaistītajām lomām. Servisa prasību specifikācija tiek saskaņota ar IP pārzini un sadarbības partneriem.	IP darbības normatīvā bāze	<p>Saskaņota servisa prasību specifikācija.</p> <p>Specifikācijai ir jāietver:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Servisa funkcionālo prasību specifikācija 2. Nefunkcionālo prasību specifikācija 3. Servisa izstrādes

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
			<p>finansēšanas modelis.</p> <p>4. Servisa darbināšanas samaksas modelis</p> <p>5. Prasības servisa lietošanas juridiskajam ietvaram.</p>
2. Projektēšana	<p>Servisa īpašnieks veic servisa projektēšanu.</p> <p>Servisa projektējums tiek saskaņots ar IP pārzini un Sadarbības partneriem.</p>	<p>IP projektēšanas vadlīnijas – dokuments, kas nosaka, kā tehniski ir izstrādājami, ieviešami un darbināmi IP servisi, lai tie būtu saskaņā ar kopējo IP arhitektūru, tās darbināšanas vidi un būtu savietojami ar IP un klientu programmatūru.</p>	<p>Saskaņots servisa projektējums, kas sastāvēs no:</p> <p>Servisa WSDL definīcijas, XML shēmu definīcijām.</p> <p>Servisa projektējums kalpos par pamatu servisa tālākai izstrādei, kā arī sadarbības partneru programmatūras izstrādei.</p>
	<p>Sadarbības partneris veic savas programmatūras projektēšanu, kas būs nepieciešama jaunā servisa izmantošanai</p>	N/a ²	<p>Sadarbības partnera programmatūras projektējums.</p>
3. Izstrāde	<p>Servisa īpašnieks veic servisa programmatūras izstrādi. Servisa programmatūras izstrāde tiek veikta Servisa īpašnieka vidē.</p> <p>Izstrāde ietver testēšanu Servisa īpašnieka vidē, kurā serviss tiek testēts atsevišķi – bez IP un sadarbības partneru programmatūras. Šajā servisa testēšanas fāzē tiek izmantoti “aizbāžņi”, lai pārbaudītu tās servisa daļas, kas sadarbojas ar ārējām informācijas sistēmām. Servisa īpašnieks veic programmatūras izstrādes koordināciju ar sadarbības partneriem un kopumā vada programmatūras izstrādes projektu. Programmatūras izstrādes laikā var tikt precizēts servisa projektējums vai inicializēti izmaiņu pieprasījumi, kas izsauc procesa soļus (1) un (2).</p>	N/a	<p>Izstrādāta servisa programmatūra,</p> <p>Izstrādāta servisa programmatūras dokumentācija.</p> <p>Izstrādāti servisa lietošanas juridiskie līgumi.</p> <p>Izstrādāts servisa galīgais projektējums (ja tas tika mainīts izstrādes gaitā)</p>

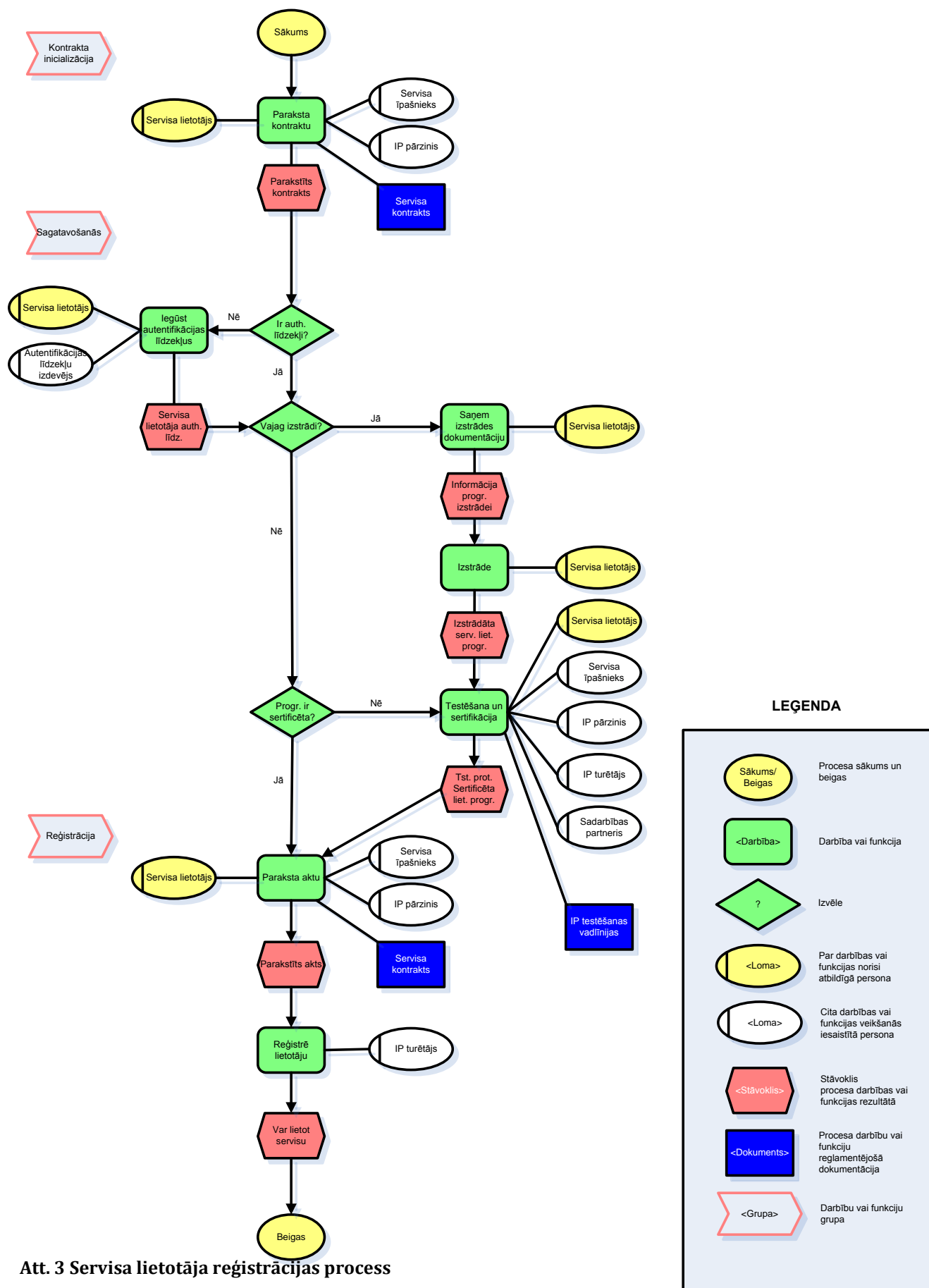
² N/a var nozīmēt, ka procesa solis notiek pēc procesā darbojošās personas iekšējām procedūrām, instrukcijām, noteikumiem vai politikām.

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
	Servisa izstrāde ietver arī dokumentācijas un juridisko līgumu sagatavošanu ³ .		
	Sadarbības partneris veic savas programmatūras izstrādi. Sadarbības partnera programmatūras izstrāde tiek veikta sadarbības partnera vidē. Izstrāde ietver testēšanu sadarbības partnera vidē, kurā programmatūra tiek testēta atsevišķi – bez IP un servisa programmatūras. Šajā testēšanas fāzē tiek izmantoti “aizbāžņi”, lai pārbaudītu tās programmatūras daļas, kas sadarbojas ar ārējām informācijas sistēmām.	N/a	
4. Testēšana un sertifikācija	Servisa īpašnieks veic servisa instalēšanu testēšanas vidē, kurā serviss tiks testēts kopēji ar IP un sadarbības partneru programmatūru. Šī testēšanas vide ir jāuztur servisa īpašniekam	N/a	Serviss, publicēts IP testēšanas vidē.
	IP turētājs ievieto (publicē) servisu IP testēšanas vidē – publicē resursu katalogos nepieciešamos resursus (WSDL aprakstus, XML shēmu definīcijas u.c. ar servisa saskarni saistītos tehniskos dokumentus) un veic nepieciešamās vides konfigurēšanas darbības (adrešu reģistrēšana, sertifikātu izsniegšana, tiesību uzstādīšana u.tml.), lai ievietotais/publicētais serviss būtu pieejams testa vidē. IP testēšanas vidi nodrošina IP pārzinis un administrē IP turētājs.	N/a	
	Sadarbības partneris sagatavo savu programmatūru testēšanas vidē. Sadarbības partnera testēšanas vidi uztur sadarbības partneris.		Sadarbības partnera programmatūra testēšanas vidē
	Servisa īpašnieks kopā ar sadarbības partneriem veic servisa testēšanu. Testēšanu vada servisa īpašnieks. Nepieciešamajā apjomā testēšanā iesaistās IP pārzinis un IP turētājs. IP pārzinis veic testēšanas kvalitātes uzraudzību. Testēšanas procesa laikā, atklājoties programmatūras defektiem, process tiek atkārtots no tā soļa (izstrāde,	IP testēšanas vadlīnijas – dokuments, kas apraksta kādā veidā ir verificējama un validējama programmatūra, kura izmantos IP.	Testēta servisa programmatūra. Testēta sadarbības partneru programmatūra. Testēšanas protokols

³ Juridiskie līgumi būtu jāaskaņo ar IP pārzini un apakšservisu sniedzējiem, ja tādi ir nepieciešami šī servisa nodrošināšanai.

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
	projektēšana, prasību specifikācija), kurā ir nepieciešams izdarīt korekcijas, lai novērstu konstatētos defektus.		(i).
	Uz veiksmīga testēšanas protokola pamata IP pārzinis veic servisa un sadarbības partneru programmatūras sertificēšanu.	N/a	IP pārziņa izsniegts apliecinājums (sertifikāts), ka serviss un sadarbības partneru programmatūra izpilda specificētos kritērijus.
5. Servisa ieviešana	Servisa īpašnieks veic servisa programmatūras instalēšanu ražošanas vidē un iedibina servisa darbināšanai nepieciešamos procesus. Servisa darbināšanas vidi nodrošina Servisa īpašnieks.	N/a	Serviss, pieejams ražošanas vidē.
	IP turētājs publicē servisu ražošanas vidē – publicē resursu katalogos nepieciešamos resursus (WSDL aprakstus, XML shēmu definīcijas u.c. ar servisa saskarni saistītos tehniskos dokumentus) un veic nepieciešamās vides konfigurēšanas darbības (adrešu reģistrēšana, sertifikātu izsniegšana, tiesību uzstādīšana u.tml.), lai ievietotais/publicētais serviss būtu pieejams ražošanas vidē.	N/a	

3.2. Biznesa process – 02: Pakalpojuma (Servisa) lietotāja (klienta) reģistrēšana

Att. 3 Servisa lietotāja reģistrācijas process

Darbojošās lomas

Loma	Raksturojums	Funkcijas un atbildība procesa ietvaros
1. Servisa īpašnieks	Persona, kas nodrošina citām personām elektronisku pakalpojumu, izmantojot IP.	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošina servisa darbināšanu. Atļauj Servisa lietotājiem izmantot servisu, ja tie ir izpildījuši noteiktus kvalitātes kritērijus. Nodrošina vidi, lai lietotāji varētu veikt testēšanu pirms pieslēgšanās servisam ražošanas vidē.
2. Servisa lietotājs (klients)	Persona, kas izmanto servisa īpašnieka nodrošināto pakalpojumu.	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošina tehniskos līdzekļus, lai izmantotu servisu, pieslēdzoties tam caur IP. Nepieciešamības gadījumā programmatūras testēšanu savā pusē.
3. IP pārzinis	Valsts institūcija, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā organizē un vada IP informācijas sistēmas darbību.	<ul style="list-style-type: none"> Uzrauga IP darbības un servisu izstrādes kvalitāti. Piedalās servisa testēšanā. Atļauj Servisa lietotājiem pieslēgties IP, ja tie ir izpildījuši noteiktus kvalitātes kritērijus.
4. IP turētājs	IP sistēmas pārzinis vai tā pilnvarota institūcija, kas uztur šīs sistēmas informācijas un tehnisko resursu funkcionalitāti un nodrošina informācijas apriņķi.	<ul style="list-style-type: none"> Uztur IP testēšanas un ražošanas vides. Veic Servisa lietotāju reģistrēšanu IP informācijas sistēmā. Piedalās servisa testēšanā.
5. Sadarbības partneris	Citi apakšservisu sniedzēji, kas piedalās servisa sniegšanā. Ar sadarbības partneri Servisa lietotājs neslēdz atsevišķu līgumu, bet sadarbības partnera piedalīšanās var būt nepieciešama testēšanas procesā.	<ul style="list-style-type: none"> Piedalās servisa testēšanā.
6. Autentifikācijas līdzekļu izdevējs.	Organizācija, kas izsniedz un anulē Servisa lietotājiem elektroniskos autentifikācijas līdzekļus, piemēram, X.509 sertifikātus, kā arī pēc IP vai Servisa īpašnieka pieprasījuma verificē šo autentifikācijas līdzekļu derīgumu.	<ul style="list-style-type: none"> Izsniedz un anulē elektroniskās autentifikācijas līdzekļus Apliecina Servisa lietotāja identitāti un autentifikācijas līdzekļa derīgumu.

Procesa uzsākšanas nosacījumi

Procesu inicializē servisa lietotājs, pamatojoties uz vajadzību izmantot servisu.

Procesa norise

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
1. Kontrakta inicializācija	Servisa lietotājs, servisa īpašnieks un IP pārzinis paraksta kontraktu ⁴ .	Servisa kontrakts	Parakstīts servisa kontrakts. Pēc kontrakta

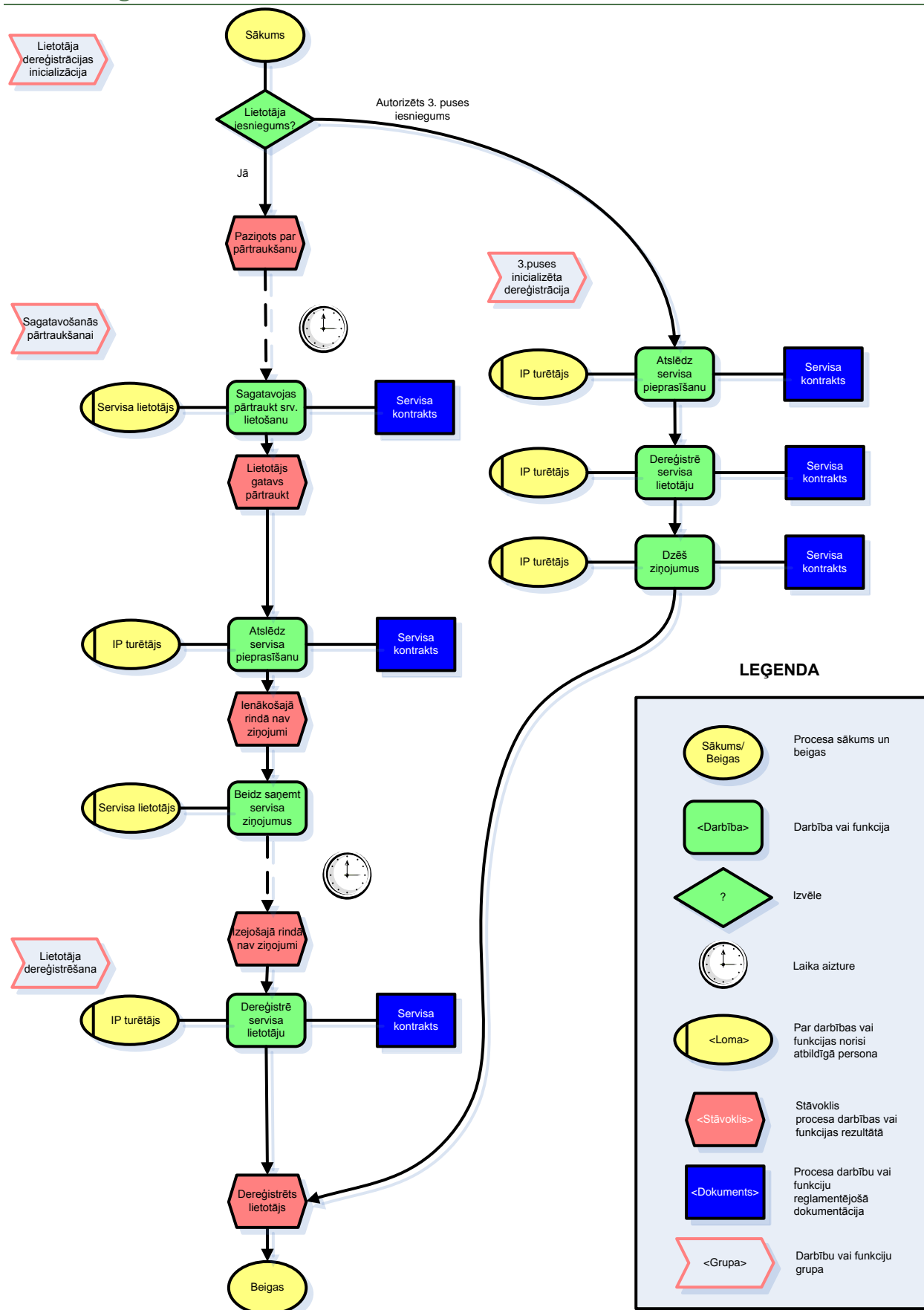
⁴ Aprakstītā kontrakta slēgšanas shēma paredz trīspusēju parakstīšanu – Servisa lietotājs – Servisa īpašnieks un IP pārzinis. Lai vienkāršotu servisa lietotāja reģistrēšanu, Servisa īpašnieks var deleģēt IP pārzini savā vārdā parakstīt servisa lietošanas kontraktus. Kontrakta slēgšanas shēma ir jāspecificē katra konkrēta servisa izstrādes laikā (Skat. "Biznesa process – 01: Pakalpojuma (Servisa) izveidošana").

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
			parakstīšanas servisa lietotājs vēl nevar uzsākt tā lietošanu bez atbilstoša akta parakstīšanas ⁵ .
2. Sagatavošanās	Ja Servisa lietotājam nav pieejami elektroniskās autentifikācijas līdzekļi, viņš vēršas pie Autentifikācijas līdzekļu izdevēja, lai iegūtu savā lietošanā šos līdzekļus	N/a	Derīgs Servisa lietotāja elektroniskās autentifikācijas līdzeklis.
	Ja Servisa lietotājam ir nepieciešama specifiska programmatūras izstrāde, vai pielāgošana, servisa lietotājs no IP saņem izstrādes dokumentāciju un veic programmatūras izstrādi. Programmatūras izstrādes dokumentācija ietver procesa " Biznesa process - 01: Pakalpojuma (Servisa) izveidošana " izstrādātos projektējumus. Izstrāde tiek veikta Servisa lietotāja vidē. Izstrāde ietver testēšanu Servisa lietotāja vidē, kurā programmatūra tiek testēta atsevišķi - bez IP un servisa programmatūras. Šajā testēšanas fāzē tiek izmantoti "aizbāžņi", lai pārbaudītu tās programmatūras daļas, kas sadarbojas ar ārējām informācijas sistēmām.	N/a	Izstrādāta servisa lietotāja programmatūra, kas ir notestēta servisa lietotāja vidē.
	Pēc programmatūras izstrādes un testēšanas notestēta servisa lietotāja vidē seko tās testēšana kopā ar IP un servisu, izmantojot IP un servisa testēšanas vidi. Testēšana tiek veikta arī tajā gadījumā, ja Servisa lietotājam ir programmatūra, kurā nav nepieciešamas izmaiņas, bet šī programmatūra ir nesertificēta. Testēšana tiek veikta pēc līdzīgiem principiem kā sertifikācijas testēšana procesa " Biznesa process - 01: Pakalpojuma (Servisa) izveidošana " ietvaros. Testēšanas procesā piedalās arī: <ul style="list-style-type: none"> • Servisa īpašnieks; • IP turētājs; • Pēc nepieciešamības - IP pārzinis un Sadarbības partneri. Sadarbības partneru iesaistīšanās testēšanas procesā ir nepieciešama tajā	IP testēšanas vadlīnijas.	Testēšanas protokols. Sertificēta lietotāja programmatūra.

⁵ Atsevišķos vienkāršākajos gadījumos ir pieļaujams, ka akts tiek parakstīts uzreiz - ja lietotājam ir jau pieejami servisa izmantošanai nepieciešamie autentifikācijas līdzekļi un tas izmanto sertificētu klienta programmatūru.

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
	<p>gadījumā, ja servisu nav iespējams notestēt, piemēram, bez apakšservisa, ko darbina cits servisa īpašnieks. Sadarbības partneru iesaistīšanos testēšanas procesā organizē Servisa lietotājs.</p> <p>Sadarbības partnera testēšanas vidi uztur sadarbības partneris.</p> <p>Servisa testēšanas vidi nodrošina Servisa īpašnieks.</p> <p>IP testēšanas vidi uztur IP turētājs.</p> <p>Sadarbības partnera testēšanas vidi uztur sadarbības partneris.</p>		
3. Reģistrācija	Pēc veiksmīgas testēšanas pabeigšanas vai arī gadījumā, ja servisa lietotājs izmanto jau sertificētu programmatūru, tiek parakstīts akts.	Servisa kontrakts	Parakstīts akts
	IP turētājs uz akta pamata reģistrē Servisa lietotāju IP – resp. tiek veikti datu bāzē ieraksti, ka lietotājs ar konkrēto autentifikācijas līdzekli var izmantot produkcijas vidē attiecīgo servisu.	N/a	Produkcijas vidē reģistrēts servisa lietotājs.

3.3. Biznesa process – 03: Pakalpojuma (Servisa) lietotāja (klienta) dereģistrēšana

Att. 4 Servisa lietotāja dereģistrēšanas process

Darbojošās lomas

Loma	Raksturojums	Funkcijas un atbildība procesa ietvaros
1. Servisa lietotājs	Persona, kas izmanto servisa īpašnieka nodrošināto pakalpojumu.	<ul style="list-style-type: none"> Iesniedz iesniegumu par servisa lietošanas pārtraukšanu.
2. IP turētājs	IP sistēmas pārzinis vai tā pilnvarota institūcija, kas uztur šīs sistēmas informācijas un tehnisko resursu funkcionalitāti un nodrošina informācijas apriņķi.	<ul style="list-style-type: none"> Uztur IP testēšanas un ražošanas vides. Veic Servisa lietotāju dereģistrēšanu IP informācijas sistēmā, balstoties uz lietotāja vai arī autorizēta 3. puses iesnieguma pamata.

Procesa uzsākšanas nosacījumi

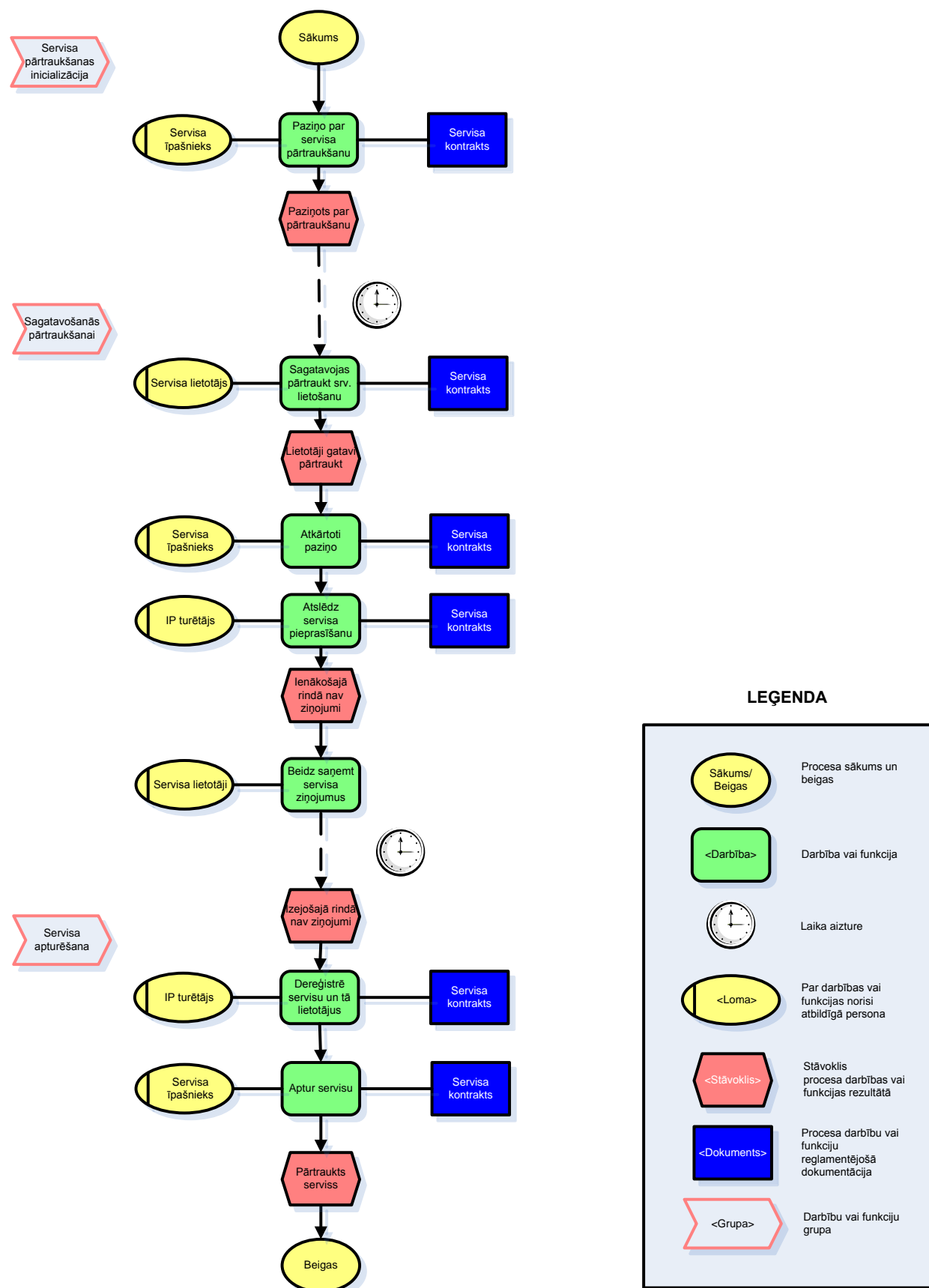
Procesu inicializē servisa lietotājs vai arī autorizēta 3. puse, piemēram, sistēmas drošības administrators. Gadījumiem, kad servisa lietotāja dereģistrēšanu var veikt, pamatojoties uz 3. puses autorizāciju ir jābūt atrunātiem servisa kontraktā, kā arī vispārējos IP lietošanas noteikumos. Šādi gadījumi var būt, piemēram, ja sistēmas drošības administrators konstatē, ka Servisa lietotājs pārkāpj IP drošības noteikumus, ja ir tiesas lēmums, augstākstāvošas institūcijas rīkojums vai tam līdzīgos gadījumos.

Procesa norise

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
1. Lietotāja dereģistrācijas inicializācija	<p>Gadījumā, ja servisa lietošanas pārtraukšanu inicializē pats lietotājs, tad viņš aizpilda, paraksta un iesniedz IP turētājam atbilstošu pieteikumu.</p> <p>Gadījumā, ja lietotāja dereģistrāciju pieprasa autorizēta 3. puse, procesa izpilde tiek turpināta ar 4. soli.</p>	Servisa kontrakts	Paziņots par servisa lietošanas pārtraukšanu
2. Sagatavošanās dereģistrācijai	Servisa lietotājs sagatavojas patraukt servisa izmantošanu.	Servisa kontrakts	Lietotājs ir gatavs pārtraukt servisa lietošanu.
	IP turētājs atslēdz lietotājam servisa pieprasīšanu.	Servisa kontrakts	Lietotājs vairs nevar ievietot servisa ienākošajā rindā jauna informācijas apstrādes pieprasījumus
	Servisa lietotājs beidz saņemt iepriekš iesūtīto servisa pieprasījumu atbildes ziņojumus	Servisa kontrakts	Iztukšota servisa atbildes ziņojumu rinda attiecīgajam lietotājam.
3. Lietotāja dereģistrēšana	IP turētājs dereģistrē servisa lietotāju	Servisa kontrakts.	<p>Dereģistrēts lietotājs – lietotājs vairs nevar ne izsaukt servisu, ne arī saņemt ziņojumus no tā.</p> <p>Apturēts servisa lietošanas kontrakts.</p>
	Procesa beigas „normālai” lietotāja dereģistrācijai.		

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
4. Trešās puses inicializēta dereģistrācija	IP turētājs atslēdz lietotājam pieprasīšanu.	Servisa kontrakts.	Lietotājs vairs nevar ievietot servisa ienākošajā rindā jaunus informācijas apstrādes pieprasījumus
	IP turētājs dereģistrē servisa lietotāju	Servisa kontrakts.	Dereģistrēts lietotājs – lietotājs vairs nevar ne izsaukt servisu, ne arī saņemt ziņojumus no tā. Apturēts servisa lietošanas kontrakts.
	IP turētājs dzēš no ziņojumu rindas attiecīgā lietotāja ziņojumus, ja tur tādi ir.	Servisa kontrakts.	Ziņojumu rindas nesatur ziņojumus, kas būtu adresēti no šī lietotāja attiecīgajam servisam, vai arī no servisa – lietotājam.
	Procesa beigas 3. puses inicializētai lietotāja dereģistrācijai.		

3.4. Biznesa process – 04: Pakalpojuma (Servisa) pārtraukšana

Att. 5 Servisa pārtraukšanas process

Darbojošās lomas

Loma	Raksturojums	Funkcijas un atbildība procesa ietvaros
1. Servisa īpašnieks	Persona, kas nodrošina citām personām elektronisku pakalpojumu, izmantojot IP.	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina servisa darbināšanu. • Inicializē servisa pārtraukšanas procesu.
2. Servisa lietotāji	Persona, kas izmanto servisa īpašnieka nodrošināto pakalpojumu.	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina tehniskos līdzekļus, lai izmantotu servisu, pieslēdzoties tam caur IP. • Pēc Servisa īpašnieka pieprasījuma pārtrauc servisa izmantošanu.
3. IP turētājs	IP sistēmas pārzinis vai tā pilnvarota institūcija, kas uztur šīs sistēmas informācijas un tehnisko resursu funkcionalitāti un nodrošina informācijas apriti.	<ul style="list-style-type: none"> • Uztur IP testēšanas un ražošanas vides. • Veic Servisa un Servisa lietotāju reģistrēšanu IP informācijas sistēmā.

Procesa uzsākšanas nosacījumi

Procesu inicializē servisa īpašnieks šādos gadījumos:

- Ja serviss tiek aizstāts ar jaunu servisu (jaunu šī servisa versiju).
- Ja servisa sniegšana tiek pilnībā pārtraukta.

Gadījumā ja serviss tiek aizstāts ar jaunu servisu (jaunu šī servisa versiju), tad paralēli servisa pārtraukšanas procesam tiek izpildīts „**Biznesa process – 01: Pakalpojuma (Servisa) izveidošana**” un esošā servisa izmantošanas kontrakti tiek migrēti uz jauno servisu. Ja jaunā servisa izmantošanai ir nepieciešama papildus lietotāju testēšana, tā tiek veikta saskaņā ar biznesa procesā „**02: Pakalpojuma (Servisa) lietotāja (klienta) reģistrēšana**” aprakstīto testēšanas kārtību.

Procesa norise

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
1. Servisa pārtraukšanas inicializācija	<p>Servisa īpašnieks paziņo par servisa pārtraukšanu.</p> <p>Gadījumā, ja serviss tiek aizstāts ar jaunu servisu, servisa īpašnieks nodrošina jaunā servisa izveidošanu un testēšanu (Biznesa process – 01: Pakalpojuma (Servisa) izveidošana).</p>	Servisa kontrakts	<p>Paziņots par servisa pārtraukšanu.</p> <p>Netiek reģistrēti jauni servisa lietotāji.</p>
2. Sagatavošanās pārtraukšanai	<p>Servisa lietotājs sagatavojas pārtraukt servisa izmantošanu.</p> <p>Gadījumā, ja serviss tiek aizstāts ar jaunu servisu, servisa lietotāji nepieciešamības gadījumā veic jaunā servisa testēšanu saskaņā ar biznesa procesā „02: Pakalpojuma (Servisa) lietotāja (klienta) reģistrēšana” aprakstīto kārtību un uzsāk jaunā servisa izmantošanu.</p>	Servisa kontrakts	Lietotāji ir gatavi pārtraukt servisa izmantošanu

Procesa solis	Apraksts	Reglamentējošā dokumentācija	Rezultāti
	Pirms servisa pārtraukšanas servisa īpašnieks atkārtoti paziņo par to servisa lietotājiem	Servisa kontrakts	
	IP turētājs atslēdz servisa pieprasīšanu.	Servisa kontrakts	Lietotāji vairs nevar ievietot servisa ienākošajā rindā jaunus informācijas apstrādes pieprasījumus. Serviss turpina apstrādāt iepriekš saņemtos pieprasījumus, ja tādi ir.
	Servisa lietotāji beidz saņemt servisa ziņojumus		Iztukšota servisa atbildes ziņojumu rinda .
3. Servisa apturēšana	IP turētājs deregistrē servisu un tā lietotājus	Servisa kontrakts	Serviss un tā lietotāji ir atzīmēti IP tabulās kā neaktīvi.
	Servisa īpašnieks aptur servisu	Servisa kontrakts	Serviss ir apturēts.